

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

 А.А. Мазаракі

"17" січня 2019 р.

ПРОГРАМА

**вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра**

**галузь знань
спеціальність
спеціалізація**

**07 «Управління та адміністрування»
073 «Менеджмент»
«Менеджмент зовнішньоекономічної
діяльності»**

Київ 2019

ВСТУП

Програму вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня магістра розроблено відповідно до змісту освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» підготовки фахівців за спеціальністю 073 «Менеджмент» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Програма базується на вимогах освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціальності й охоплює головні напрями, складові та завдання менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Для забезпечення ефективної реалізації завдань освітньої та професійної підготовки магістра при конкурсному відборі студентів до магістеріуму висуваються вимоги щодо їх здібностей і підготовленості відповідно до діагностики системних знань, умінь і навичок, визначених програмами нормативних дисциплін.

Програма вступного фахового випробування базується на нормативних дисциплінах професійного спрямування і складена відповідно до місця та значення дисциплін за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Вступне випробування складається з тестової перевірки знань, що формують уміння, визначені кваліфікаційною характеристикою.

Програма інтегрує такі дисципліни:

- Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.
- Міжнародні економічні відносини.
- Економіка і фінанси підприємства.
- Менеджмент.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Функції зовнішньоекономічної сфери. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми, принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Об'єкти та суб'єкти ЗЕД.

Зовнішньоекономічна політика держави в контексті реалізації національних економічних інтересів. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні. Аналіз та оцінка сучасного стану ЗЕД України. Основні показники розвитку зовнішньоекономічного сектору: абсолютні, відносні, показники структури, показники інтенсивності та ефективності зовнішньоекономічних зв'язків країни. Платіжний баланс України.

Система регулювання ЗЕД: принципи, цілі, методи. Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні та їх компетенції. Недержавні органи регулювання ЗЕД: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі. Економічні та адміністративні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання ЗЕД. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Митне регулювання ЗЕД. Митні режими. Товарна номенклатура ЗЕД. Порядок митного оформлення товарів. Основні митні документи та специфіка їх оформлення.

Декларування товарів. Митна вартість та методи її визначення. Мета і сфера застосування «Інкотермс-2010». Мито як інструмент регулювання. Митний тариф. Види мита. Види митних ставок.

Види та функції податків у сфері ЗЕД. Сутність та порядок нарахування податків (ПДВ, акцизного податку) у сфері ЗЕД. Особливості оподаткування залежно від митного режиму. Особливості оподаткування імпорту послуг.

Нетарифні засоби регулювання ЗЕД, їх класифікація і характеристика. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни. Інструменти нетарифного регулювання: кількісні обмеження; фінансові засоби, інструменти торговельного захисту. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортової квоти. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам. Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри, вимоги щодо вмісту місцевих компонентів, вимоги щодо упакування та маркування товарів. Політика державних закупівель.

Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання. Система валютного контролю. Поняття валютної політики держави та її складові. Порядок здійснення валютних операцій. Обмеження щодо перевезення та пересилання валютних цінностей. Валютний нагляд: терміни, санкції за порушення.

Сутність міжнародних розрахунків та банківського обслуговування у сфері ЗЕД. Форми міжнародних розрахунків: акредитив, інкасо, платіж на відкритий рахунок, авансові платежі, банківський переказ, векселі, чеки. Способи платежу у сфері ЗЕД: готівковий платіж, авансовий платіж, платіж у кредит. Документальне оформлення банківських операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності: депозитних, розрахункових, валютообмінних та кредитних операцій. Форми кредитування експортерів та імпортерів. Платіжні системи. Система клірингу. Оцінка надійності та вибір комерційних банків суб'єктами ЗЕД.

Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. Форми виходу: прямий і непрямий експорт, спільне підприємництво, пряме іноземне інвестування. Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки.

Зовнішньоторговельна ціна: поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. Цінова політика суб'єкта ЗЕД. Основні фактори ціноутворення в ЗЕД. Етапи формування контрактної ціни. Способи фіксації цін. Цінові знижки і надбавки. Особливості трансфертного ціноутворення. Ціноутворення в електронній торгівлі. Специфіка формування цін на сировинні товари, готові вироби. Етапи формування контрактної ціни. Рівень ціни, базис ціни, одиниця виміру ціни. Способи фіксації цін. Цінові знижки і надбавки.

Умови контракту: обов'язкові та додаткові. Зміст і характеристика основних умов контракту.

Сутність та види посередницької діяльності у ЗЕД. Види посередників у зовнішній торгівлі. Структура та зміст посередницьких угод. Становлення та розвиток торговельно-посередницької діяльності в Україні.

Сутність та форми зустрічної торгівлі. Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції в рамках промислового співробітництва. Співробітництво на

комерційній основі, виробнича кооперація, операції з давальницькою сировиною.

Економічний аналіз у сфері ЗЕД підприємств. Система показників ефективності ЗЕД. Оцінка економічної та валютної ефективності

Сутність та класифікація ризиків ЗЕД. Методи страхування ризиків у ЗЕД. Особливості самострахування.

Сутність та система транспортного забезпечення ЗЕД. Організація міжнародних перевезень. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика : навч. посіб. / А.Р. Дунська. – Київ : Кондор-Видавництво, 2013. – 688 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. / О.В. Шкурупій, В.В. Гончаренко, І.А. Артеменко та ін. ; за ред. О.В. Шкурупій. – Київ : Центр навч. літ., 2012. – 248 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / В.О. Новак, Т.Л. Мостенська, М.Г. Луцький та ін. – Київ : Кондор-Видавництво, 2013. – 495 с.
4. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. /Т.Г.Ковальчук.- К.: Ліра-К, 2018.- 216 с.
5. Козик В.В. Основи зовнішньоекономічної діяльності : практикум / В.В. Козик [та ін.]. – Київ : Знання, 2013. – 454 с.
6. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 824 с.
7. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, О.В. Дьяченко та ін.; за наук. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 560 с.
8. Міжнародні фінансові операції та експортний контроль: навч.посіб.: у 2 ч. /С.М. Подреза, Г.С. Гуріна, О.М. Гришуткін.-К.: Зовнішня торгівля, 2016.- Ч.1. – 328 с.
9. Торгова Л.В. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навч.-метод. посіб. / Л.В. Торгова, О.В. Хитра. – Львів : Новий Світ-2000, 2011. – 512 с.
10. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – Київ : Центр навч. літ., 2013. – 408 с.

Розділ 2. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Предмет вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини», її місце серед інших економічних дисциплін, структура і логіка викладання. Значення у підготовці спеціалістів. Мета, завдання і нові підходи до вивчення дисципліни, її інформаційно-методичне забезпечення.

Міжнародні економічні відносини (МЕВ) як економічна категорія. Види та форми МЕВ, їх взаємозв'язок.

Світове господарство (СГ): сутність, елементи і суб'єкти, формування, фактори розвитку. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.

Місце окремих угруповань країн у СГ і МЄВ. Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються, особливості їх МЄВ. Новий міжнародний економічний порядок (НМЄП) як концепція перебудови МЄВ. Проблеми інтеграції до світового господарства країн з перехідною економікою.

Доколоніальний період розвитку МЄВ. Виникнення та розвиток міжобщинних господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу.

Поняття середовища МЄВ, його структура й особливості. Природно-географічне середовище, основні його складові впливу на розвиток МЄВ. Особливості дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні. Основні тенденції у МЄВ.

Політико-правове середовище. Особливості взаємодії політики й економіки у МЄВ. Інфраструктура сучасних МЄВ. Роль транспорту й інформаційно-комунікаційних систем у розвитку МЄВ.

Міжнародний поділ праці (МПП) – вихідна основа розвитку СГ і МЄВ. Головні організаційно-економічні форми втілення МПП.

Система МПП та основні тенденції її розвитку в сучасних умовах. Проблеми і передумови участі України у МПП.

Міжнародна економічна інтеграція (МЄІ) – закономірність розвитку СГ і МЄВ. Сутність, цілі і значення МЄІ, основні ознаки. Передумови і фактори розвитку МЄІ як якісно нового рівня МЄВ. Форми МЄІ. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань. Регіональний характер МЄІ як її особливість. Регіональні інтеграційні об'єднання промислово розвинених країн.

Об'єктивні передумови, політичні й економічні цілі, основні етапи розвитку західноєвропейської економічної інтеграції. Проблеми подальшого розширення ЄС. Україна і ЄС.

Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. МТ як форма МЄВ. Регіональна структура (географічний розподіл) МТ. Структура світового товарообігу. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі промислово розвинених країн.

Кон'юнктура товарних ринків – сутність, фактори формування і розвитку, система показників вивчення й основні форми виявлення.

Ціноутворення на світовому ринку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарних ринків. Поняття «умови торгівлі» і його економічний зміст.

Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Протекціонізм і лібералізація торгівлі. Регіональне торговельне співробітництво.

Регулювання міжнародних торговельних відносин. Діяльність міжнародних торговельних організацій. ГАТТ (Генеральна угода з тарифів і торгівлі) та ЮНКТАД (Конференція ООН з питань торгівлі й розвитку). Перетворення ГАТТ на Світову організацію торгівлі. Передумови й особливості участі України в МТ.

Значення світового ринку послуг, передумови його формування. Міжнародні телекомунікаційні, фінансові, страхові послуги.

Туристські послуги на світовому ринку. Франчайзинг у системі міжнародних послуг. Значення міжнародного лізингу у МТ та міжнародній інвестиційній діяльності. Роль транспорту в МЄВ.

Проблеми участі України у міжнародній торгівлі послугами.

ТНК – головні суб'єкти міжнародної виробничої та інвестиційної діяльності, їх сутність і еволюція, сучасна стратегія. Типи монопольних об'єднань.

Спільні підприємства. Передумови й особливості розвитку спільного підприємництва.

Передумови розвитку міжнародної підприємницької діяльності в Україні

Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність і елементи. Еволюція світової валютної системи. Проблема диверсифікації міжнародних валютних резервів.

Механізм міжнародних розрахунків. Платіжний і розрахунковий баланси, їх структура. Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу.

Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків.

Роль транснаціональних банків у розподілі та перерозподілі міжнародних позичкових ресурсів. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили й етапи розвитку. Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її імміграції. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Передумови науково-технічного співробітництва.

Перспективи включення науково-технічного потенціалу України до міжнародних науково-технічних зв'язків.

Поняття «міжнародні економічні організації» (МЕО). Роль МЕО у системі МЕВ. МЕО як вияв тенденції багатостороннього економічного співробітництва. Головні функції, принципи і методи діяльності МЕО, механізм управління, фінансові кошти. Участь країн у МЕО як одна з форм реалізації їх суверенітету. Сучасна система МЕО, їх класифікація.

Економічна діяльність ООН, її рівні. Система головних органів ООН. Генеральна Асамблея. Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОП). Програми ООН. Регіональні комісії ООН із соціальних і економічних питань. МЕО поза системою ООН. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). «Велика сімка».

Необхідність і значення інтеграції України до СГ і МЕВ. Передумови входження України до світового економічного простору.

Національні економічні інтереси України у сфері МЕВ: регіональні, субрегіональні і локальні.

Глобальні проблеми СГ і МЕВ. Координація міжнародної економічної політики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. – 7-ме вид. – Київ : Знання, 2008. – 406 с.

2. Мальський М.З. Теорія міжнародних відносин : підручник / М.З. Мальський, М.М. Мацях. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Київ ; Львів : Знання ; ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – 406 с.
3. Міжнародна економіка : підручник / ред. А.О. Задоя, В.М. Тарасевич. – Київ : Центр навч. літ., 2012. – 416 с.
4. Павленко І.І. Міжнародна торгівля та інвестиції : навч. посіб. / І.І. Павленко, О.В. Варяниченко, Н.А. Навроцька. – Київ : Центр навч. літ., 2012. – 256 с.
5. Мельник Т. Міжнародна торгівля товарами в умовах глобальної конкуренції : монографія / Т. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007.
6. Управління експортним потенціалом України : монографія / за ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007.
7. Дяченко Б. І., Стець Д. І. Роль країн "Великої сімки" у сучасних міжнародних економічних відносинах / Б. І. Дяченко, Д. І. Стець // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2018. – Вип.18. – Ч.1. – С. 6-9.
8. Глушач Ю. С. Рейтингування країн у глобальному економічному світі // Бізнес Інформ. – 2018. – №9. – С. 13–19.

Розділ 3. ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство як суб'єкт господарювання та об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств.

Зовнішнє середовище функціонування підприємства. Ринок та його інфраструктура. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства.

Види підприємства та їх класифікація. Об'єднання підприємств.

Напрями та види діяльності підприємства. Класифікація видів економічної діяльності. Сутність, функції, завдання, об'єкт та предмет операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Основні положення теорії організації виробництва.

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Систематизація планів підприємства. Етапи процесу планування діяльності підприємства. Методи планування діяльності підприємства. Система поточних планів господарської діяльності підприємства. Оцінювання якості планів підприємства.

Загальна характеристика, систематизація та методи вимірювання обсягу продукції. Сутність, показники та методи вимірювання якості продукції. Конкурентоспроможність продукції: сутність, чинники та методика оцінювання.

Стандартизація продукції, принципи і сфера застосування.

Сертифікація продукції, її організаційні основи.

Зміст та завдання виробничої програми підприємства.

Методологічні засади аналізу та планування виробничої програми підприємства. Планування параметрів виробничої програми: послідовність, методи.

Забезпечення виробничої програми матеріальними ресурсами. Сутність, види та методи обґрунтування норм витрат матеріальних ресурсів.

Сутність та систематизація видів виробничої потужності підприємства. Інформаційна база, послідовність та методи розрахунку виробничої потужності підприємства.

Методологічні засади аналізу використання виробничої потужності підприємства.

Поняття та систематизація економічних ресурсів підприємства.

Поняття та складові ресурсного потенціалу підприємства. Методи оцінки ресурсного потенціалу підприємства.

Чинники, що обумовлюють рівень використання ресурсного потенціалу.

Сутність та класифікація трудових ресурсів, принципи й завдання їх формування.

Продуктивність праці робітників: поняття і методи оцінки. Фактори, що впливають на продуктивність праці. Методи нормування витрат праці.

Система стимулювання праці. Сутність та види заробітної плати. Форми та системи оплати праці. Державне регулювання оплати праці.

Методологічні засади аналізу та планування чисельності, продуктивності та витрат на оплату праці на підприємстві.

Сутність та класифікація активів підприємства.

Поняття, класифікація та особливості необоротних активів підприємства. Сутність, класифікація, види вартості та особливості відтворення основних засобів. Поняття та види зносу основних засобів. Сутність та методи нарахування амортизації. Сутність та види нематеріальних ресурсів підприємства, методи їх оцінки та амортизації. Методологічні засади аналізу та планування необоротних активів.

Поняття, класифікація та особливості оборотних активів підприємства та окремих їх складових. Сутність і методика оцінки виробничого, операційного та фінансового циклів підприємства. Методологічні засади аналізу та планування оборотних активів підприємства.

Сутність та класифікація капіталу підприємства. Власний та позиковий капітал підприємства: сутність, класифікація, особливості.

Кредитування як механізм формування позикового капіталу.

Поняття «вартість капіталу» підприємства та методи її оцінки.

Методологічні засади аналізу та планування капіталу підприємства.

Сутність понять витрати, поточні й капітальні витрати підприємства, виробнича собівартість продукції. Класифікація поточних витрат.

Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення. Поняття та методи калькулювання продукції підприємства.

Методологічні засади аналізу та планування поточних витрат підприємства.

Доходи підприємства: сутність та класифікація. Особливості та механізм формування доходів від операційної діяльності підприємства.

Цінова політика підприємства як фактор формування його доходів від реалізації продукції: сутність та етапи розроблення. Методи ціноутворення.

Методологічні засади аналізу та планування доходів підприємства.

Поняття і класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність, функції та механізм формування прибутку підприємства.

Методологічні засади аналізу та планування прибутку підприємства.

Резерви зростання прибутку підприємства.

Використання чистого прибутку підприємства.

Поняття ефекту діяльності підприємства та характеристика його видів. Методологічні засади оцінки ефективності діяльності підприємства.

Розвиток концепції оцінювання результатів здобутків підприємства. Поняття ефективності, результативності та економічності.

Фінансово-майновий стану підприємства: сутність та види.

Поняття й методи оцінки окремих елементів фінансово-майнового стану підприємства. Експрес- та фундаментальна діагностика фінансово-майнового стану підприємства.

Інтегральне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.

Сутність, види та методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства. Систематизація факторів, що її визначають. Методи оцінки поточної та стратегічної конкурентоспроможності підприємства.

Поняття «розвиток», його роль, місце і значення в господарській діяльності. Видова класифікація процесів розвитку. Концепції та моделі розвитку підприємств. Основні організаційні форми розвитку (трансформації) підприємства.

Методичні підходи до визначення ефективності трансформації господарюючих суб'єктів.

Сутність та методи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства.

Сутність і фази розгортання кризи. Банкрутство підприємства як результат розвитку кризових явищ у його діяльності. Загальна характеристика процесу ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання. Санація: цілі а форми проведення. Класифікація санаційних заходів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економіка підприємства : підручник / І.О. Чаюн, Г.М. Богославець, Л.Л. Стасюк [та ін.] ; за заг. ред. Н.М. Ушакової. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 569 с.
2. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач: навч. посіб. / [Л.О. Лігоненко, І.В. Височин, О.В. Корольова-Казанська та ін.] – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 336 с.
3. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / за заг. ред. І. О. Школьник, В. М. Кремень ; Нац. банк України, Держ. вищ. навч. закл. "Укр. акад. банків. справи Нац. банку України". - К. : Центр учб. літ., 2015. - 488 с.
4. Фінанси підприємства : підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк [та ін.]. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 491 с.
5. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна – Київ : Ліра-К, 2015. – 498 с.

Розділ 4. МЕНЕДЖМЕНТ

Сутність управління. Суб'єкт та об'єкт управління. Менеджмент як професійна діяльність, наука і навчальна дисципліна. Мистецтво менеджменту.

Цілі й завдання менеджменту. Підвищення ролі та значення менеджменту в сучасних умовах. Управлінські відносини як предмет вивчення менеджменту.

Їх класифікація за суб'єктом, обсягом влади, способом спілкування залежно від регламентованості. Процесний, системний і ситуаційний підходи в менеджменті.

Поняття організації. Форми, різновиди та риси організацій. Організація як відкрита система. Основні підсистеми. Внутрішнє середовище організації, фази життєвого циклу організації. Зовнішнє середовище організації – загальні характеристики факторів прямої та непрямой дії.

Загальні та часткові принципи менеджменту.

Поняття функцій менеджменту, їх класифікація. Характеристика основних (загальних) і конкретних функцій менеджменту, зв'язок між ними. Сутність, зміст, основні аспекти та елементи функцій планування, організування, мотивації, контролювання й координації, їх взаємозв'язок.

Побудова організації, організаційне проектування. Принципи побудови структур управління та класифікація організаційних структур управління.

Централізація та децентралізація. Діапазон керованості Делегування діяльності.

Сутність методів менеджменту та їх класифікація. Система методів менеджменту. Взаємозв'язок методів менеджменту та їх збалансування.

Сутність і класифікація управлінських рішень. Вимоги до якості рішень. Процес вироблення рішень: етапи підготовки, приймання, реалізації. Фактори, що впливають на процес приймання рішень. Методи і моделі прийняття рішень.

Сутність, класифікація управлінської інформації. Методи збирання й обробки інформації. Значення комунікації. Види комунікацій в управлінні. Організація комунікаційного процесу, його етапи. Зворотний зв'язок. Міжособистісні та організаційні бар'єри комунікації, їх подолання. Інформаційні системи процесу управління.

Особливості управлінської праці, її складові. Принципи й напрями наукової організації управлінської праці. Час як ресурс. Планування особистої праці, організація робочого місця менеджера. Робота з текстовими матеріалами. Організація та проведення нарад і зборів. Ділові зустрічі, переговори. Управління потоком відвідувачів. Раціоналізація телефонних контактів. Основи взаємодії керівника і секретаря. Використання технічних засобів управління.

Документи, їх функції та різновиди, система документації. Види потоків документів. Порядок проходження й виконання документів.

Управління персоналом як соціальна система. Трудові ресурси, робоча сила, персонал, кадри організації. Людина як об'єкт менеджменту персоналу.

Різновиди соціальних груп, поведінка людей у групах. Формальні й неформальні групи. Різновиди колективів, їх структура та динаміка. Згуртованість колективу, соціально-психологічний клімат. Громадські організації, стосунки з профспілками. Колективне управління та його форми. Методи збирання соціальної інформації у колективі. Соціальний розвиток колективу.

Кадрова політика організації. Служби персоналу, їх різновиди та функції. Кадрове планування. Професія, спеціальність, посада. Профорієнтація. Добір кадрів, наймання персоналу, трудова адаптація. Оцінювання й атестація персоналу. Психологічний аналіз особи працівника. Управління мобільністю кадрів, трудова

кар'єра. Розвиток персоналу, формування резерву. Вивільнення персоналу, плинність кадрів.

Колектив як соціальна група. Рівні об'єднання працівників у колективи. Ознаки колективу. Функції, різновиди та повноваження трудових колективів. Структура трудового колективу. Процес формування та розвитку трудового колективу. Особливості менеджменту на різних стадіях розвитку трудового колективу. Згуртованість колективу. Соціально-психологічний клімат трудового колективу. Сумісність у колективі.

Конфліктна ситуація, конфлікт – сутність, об'єктивні та суб'єктивні передумови їх виникнення. Причини виникнення конфліктних ситуацій та конфліктів. Різновиди конфліктів та методи їх вирішення. Управління конфліктами та стресами.

Керівництво в організації. Особистий вплив і влада. Форми влади та впливу. Порівняльна характеристика методів впливу на підлеглих.

Лідерство як соціально-психологічне явище. Формальне й неформальне лідерство. Роль лідера в управлінні колективом. Стили керівництва: автократичний, демократичний, ліберальний.

Культура управління та її складові елементи.

Соціальна відповідальність керівника, її сутність і складові.

Ефективність менеджменту: економічні й соціальні аспекти. Критерії та показники оцінки. Співвідношення результатів діяльності та витрат. Система показників. Загальний процес управління ефективністю.

Критерій результативності й розвитку організаційної системи. Пріоритетність продуктивності. Взаємозв'язок факторів: розмір підприємства, цілі та функції, технологічні процеси, стадії розвитку, ступінь адаптованості.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жуковська В.М. Соціальний розвиток організації: потенціал, управління, інновації / В. М. Жуковська. – Київ : КНТЕУ, 2018. – 352 с.
2. Жуковська В.М. Управління персоналом : електронний підручник / В. М. Жуковська, І. П. Миколайчук. – Київ : КНТЕУ. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM), 2015.
3. Косач І. А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами. Навчальний посібник / І. А. Косач, Л. С. Ладонько, І. В. Калінько. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 217 с.
4. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В.Осовська, О.А.Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 563 с.
5. Основи менеджменту : підручник / за ред. А. А. Мазаракі, І. В. Чумаченко. – Харків : Фоліо, 2014. – 846 с.
6. Федоренко В. Г. Менеджмент : підручник / В. Г. Федоренко. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К. : Алерта, 2015. – 492 с.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок згідно з вимогами програми вступного фахового випробування. Програма складається на основі фахових дисциплін освітнього ступеня «бакалавр».

2. Структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше ніж 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.